

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
„ZARASŲ VANDENYS“
DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL REGULIAVIMO APSKAITOS ATSKYRIMO IR SĄNAUDŲ
PASKIRSTYMO SISTEMOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2020 m. vasario 12 d. Nr. 4-7
Zarasai

Vadovaudamasis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. O3E-893 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 2.3. punktu:

1. Tvirtinu UAB „Zarasų vandenys“ Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemos aprašą.

2. Pripažįstu netekusiu galios UAB „Zarasų vandenys“ 2019 m. kovo 29 d. direktoriaus įsakymą Nr. 4-16 „Dėl reguliavimo apskaitos sistemos pakeitimo“.

PRIDEDAMA: UAB „Zarasų vandenys“ Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemos aprašas, 39 lapai.

Direktorius

Vidas Selickas

Parengė:
Ekonomistė
Regina Janaudienė
2020-02-12

PATVIRTINTA

UAB „Zarasų vandenys“

Direktorius

2020 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 4-7

**UAB „ZARASŲ VANDENYS“
REGULIAVIMO APSKAITOS ATSKYRIMO IR
SĄNAUDŲ PASKIRSTYMO SISTEMOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. UAB „Zarasų vandenys“ (toliau – Bendrovė) – tai struktūrinių padalinių visuma, užtikrinanti nepertraukiamas, patikimas ir kokybiškas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojams ir abonentams mažiausiomis išlaidomis, darant mažiausią poveikį aplinkai. Reguluojama veikla yra geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūra ir vartotojų aptarnavimas. Nereguluojama veikla - visa Reguluojančiosios institucijos nereguluojama veikla.

2. UAB „Zarasų vandenys“ - valstybinės reikšmės objektas, yra įregistruotas Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre 2011-12-13 Nr.2011-58. Bendrovė veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu ir vykdo veiklą numatytą Bendrovės įstatuose ir neprieštaraujančią įstatymams. Buhalterinė apskaita Bendrovėje tvarkoma vadovaujantis patvirtinta apskaitos politika, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu bei kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimais, verslo apskaitos standartais, direktyvomis ir kitais teisės aktais. Buhalterinę apskaitą Bendrovėje organizuoja ir vykdo Buhalterinės apskaitos padalinys.

3. Reguliavimo apskaita Bendrovėje tvarkoma, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką, remiantis buhalterinės apskaitos duomenimis ir vadovaujantis Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemos aprašu (toliau - Aprašas), geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimais, metodiniais nurodymais, įsakymais. Reguliavimo apskaitą Bendrovėje organizuoja ekonomistė. Vykdamas Reguliavimo apskaitą taip pat dalyvauja buhalterinės apskaitos ir kitų Bendrovės padalinių darbuotojai.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. O3E-893 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Aprašo tikslas – atskleisti Bendrovės reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo apskaitoje naudojamus principus, metodus ir tvarkas, atliekant apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą. Tinkamas Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo įgyvendinimas padidins geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo skaidrumą.

5. Apraše vartojamos šios sąvokos:

Apskaitos atskyrimas – Bendrovėje taikomas atskaitinio laikotarpio pajamų, sąnaudų, ilgalaikio turto priskyrimas verslo vienetams, juos prilyginant savarankiškiems subjektams.

Atskaitinis laikotarpis – Bendrovės finansiniai metai yra kalendoriniai metai.

Bendrosios sąnaudos – sąnaudos, kurios su konkrečia paslauga nesiejamos nei tiesiogiai, nei netiesiogiai ir paskirstomos taikant norminius ekonomine bei technine logika pagrįstus kriterijus.

Nepaskirstomosios sąnaudos – sąnaudos, kurias Bendrovė patiria ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kurios nebūtinės nei galutinėms paslaugoms teikti (reguliuojamųjų kainų paslaugų vertei kurti), nei verslui palaikyti (užtikrinti reguliuojamosios veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą). Šias sąnaudas Bendrovė patiria savo investicijų gražos sąskaita.

Netiesioginės sąnaudos – sąnaudos, kurios su konkrečia paslauga siejamos netiesiogiai ir paskirstomos taikant ekonomine bei technine logika pagrįstus kriterijus.

Kriterijus – veiksnys, kuriuo vadovaujantis pagal priešastingumo ryšį konkrečios pajamų, sąnaudų, ilgalaikio turto sumos yra priskiriamos galutinėms paslaugoms ir verslo vienetams. Bendrovės naudojamas kriterijus turi būti ekonomiškai pagrįstas, logiškai pateisinamas ir nustatytas nediskriminaciniais pagrindais.

Paskirstomosios sąnaudos – Bendrovės faktiškai patirtos sąnaudos, kurios yra būtinos reguliuojamosios veiklos verslo vieneto veiklai vykdyti, pajamoms uždirbti ar ekonominei naudai gauti bei nepatenkančios į nepaskirstomųjų sąnaudų grupę.

Reguliavimo apskaitos sistema – reguliavimo veiklos tikslais naudojama geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos apskaitos, apimančios apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą, sistema.

Sąnaudų paskirstymas – Bendrovės sąnaudų priskyrimas nustatytiems verslo vienetams ir paslaugoms.

Sąnaudų vienuarūšiškumas (sąnaudų homogeniškumas) – sąnaudų savybė, kuri leidžia jas grupuoti pagal bendrus požymius.

Tiesioginės sąnaudos – sąnaudos, kurias galima tiesiogiai ir tiksliai priskirti konkrečioms paslaugoms.

Verslo vienetas – Bendrovės veiklos dalis, skirta tam tikros grupės paslaugoms teikti ir produktams tiekti. Verslo vieneta sudaro visi Bendrovės ištekliai, tų išteklių transformavimo veiklos ir procesai, susiję su šios grupės paslaugų ir kūrimu ir tokių paslaugų teikimu kitiems verslo vienetams ir galutinių paslaugų gavėjams.

6. Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Įstatyme, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Komisijos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, ir kituose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, Verslo apskaitos bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose.

7. Aprašas netaikomas organizuojant ir tvarkant buhalterinę apskaitą ir rengiant finansines ataskaitas Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme bei Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka.

8. Bendrovė, įgyvendindama apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą, taip pat teikdama informaciją Tarybai, vadovaujasi Aprašo nuostatomis, o tais atvejais, kai Aprašas nereglementuoja tam tikrų aspektų, Bendrovė remiasi Verslo apskaitos standartais arba Tarptautiniais apskaitos standartais.

II SKYRIUS APSKAITOS ATSKYRIMO TAISYKLĖS

9. Apskaitos atskyrimo tikslai yra:

9.1. atskleisti verslo vieneto, kaip santykinai atskiros Bendrovės verslo (veiklos) dalies, veiklos rezultatus per ataskaitinį laikotarpį, įskaitant faktiškai gautą investicijų gražą;

9.2. atskleisti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuje teikiamų reguliuojamųjų paslaugų pajamų ir sąnaudų formavimąsi.

10. Bendrovė, įgyvendindama apskaitos atskyrimą, privalo vadovautis šiais principais:

10.1. priešastingumo – Bendrovė ataskaitinio laikotarpio būtinašias sąnaudas turi paskirstyti veiklai, kuri nulėmė tų sąnaudų atsiradimą, pajamas, turto įsigijimą ar įsipareigojimų vykdymą;

10.2. objektyvumo – Bendrovė per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų paskirstymą turi atlikti nešališkai;

10.3. pastovumo – Bendrovė skirtingais ataskaitiniais laikotarpiais turi taikyti tą pačią apskaitos sistemą;

10.4. skaidrumo – Bendrovė per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų paskirstymą turi atlikti taip, kad kiekvienu pajamų, sąnaudų paskirstymo etapu ir galutinėse ataskaitinio laikotarpio suvestinėse būtų galima aiškiai, skaidriai ir nesudėtingai nustatyti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo pajamas ir sąnaudas;

10.5. patikimumo – Bendrovė turi užtikrinti, kad pateikiama informacija tiksliai atspindėtų geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo finansinę būklę, joje nebūtų klaidų ir nukrypimų.

11. Bendrovė ataskaitinio laikotarpio pajamas ir sąnaudas turi įtraukti į reguliavimo apskaitos sistemą ir paskirstyti verslo vienetams ir paslaugoms, vadovaudamasi pajamų uždirbimo ir sąnaudų patyrimo faktu, neatsižvelgdama į pinigų gavimo ir išmokėjimo faktą (taikydamas kaupimo metodą). Reguliavimo apskaitos sistemoje pajamas, sąnaudas ir ilgalaikį turtą leidžiama įtraukti į apskaitą tik vieną kartą – sudarant apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo ataskaitas. Bendrovei draudžiama tas pačias pajamas, sąnaudas ir ilgalaikį turtą įtraukti į apskaitą daugiau kaip vieną kartą.

12. Bendrovė privalo užtikrinti, kad reguliavimo apskaitos sistema atitiktų šio Aprašo reikalavimus. Bendrovė privalo suformuoti tokią reguliavimo apskaitos sistemą, kuri leistų pateikti Tarybai Apraše nurodytą informaciją bei visiškai įsitikinti apskaitos atskyrimo bei sąnaudų paskirstymo taisyklių įgyvendinimu.

13. Bendrovė, vykdydama apskaitos atskyrimą, ataskaitinio laikotarpio pajamas, sąnaudas ir ilgalaikį turtą privalo paskirstyti pagal šiuos verslo vienetus:

13.1. geriamojo vandens tiekimo veiklos verslo vienetas. Šiame verslo vienete Bendrovė privalo, išskyrus skirstant pajamas, numatyti tokias paslaugas:

13.1.1. geriamojo vandens gavyba – vandens, kuris atitinka teisės aktų nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus arba kuris tinka šitokiam vandeniui paruošti, surinkimas iš vandeningojo sluoksnio ar natūralaus šaltinio specialiais įrenginiais ir pakėlimas iki pirmojo vandens kėlimo siurblio arba iki vandens patiekimo į tinklą;

13.1.2. geriamojo vandens ruošimas (gerinimas) – gamtinio vandens savybių gerinimas fizikiniais, cheminiais ir biologiniais metodais, kad jis atitiktų teisės aktais nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus bei tenkintų vandens vartotojų poreikius;

13.1.3. geriamojo vandens pristatymas (įskaitant pristatymą transporto priemonėmis) – techninių, organizacinių priemonių visuma, užtikrinanti geriamojo vandens pristatymą vandens tinklais (arba transporto priemonėmis) ir vartotojams, ir abonentams;

13.2. nuotekų tvarkymo veiklos verslo vienetas. Šiame verslo vienete Bendrovė privalo numatyti tokias paslaugas:

13.2.1. nuotekų surinkimas centralizuotais nuotekų surinkimo tinklais – nuotekų transportavimas skirstomaisiais ir magistraliniais tinklais;

13.2.2. nuotekų valymas – techninių, organizacinių priemonių visuma, užtikrinanti teršiančių medžiagų šalinimą iš nuotekų;

13.2.3. nuotekų dumblo tvarkymas – nuotekų dumblo tankinimas, apdorojimas prieš anaerobinį apdorojimą, anaerobinis apdorojimas ir sausinimas, džiovinimas, kompostavimas, nuotekų dumblo arba nuotekų dumblo komposto išvežimas;

13.3. geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio veiklos (toliau – Apskaitos veikla) verslo vienetas – atsiskaitomųjų geriamojo vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veikla, susijusi su apskaitos prietaisų aptarnavimo (įrengimo, pakeitimo, remonto, metrologinės patikros), sąskaitų, mokėjimo pranešimų apie suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas parengimu ir pateikimu vartotojams ir abonentams, vandens suvartojimo bei mokėjimų apskaita, vartotojų ir abonentų informavimu bei kita, su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pardavimu susijusi veikla;

13.4. nereguliuojamosios veiklos verslo vienetas, kurį sudaro Bendrovės veikla, nereguliuojama pagal Įstatymą arba kitus Lietuvos Respublikos įstatymus (visą Tarybos

nereguliuojamą veiklą formuojant kaip vieną verslo vienetą). Šiame verslo vienetė numatytas nuotekų transportavimas asenizacijos transporto priemonėmis, transporto nuoma, vandentiekio ir nuotekų tinklų montavimo bei remonto darbai, vandentiekio bokštų nuoma ir kt.

14. Bendrovė ataskaitinio laikotarpio sąnaudas turi paskirstyti verslo vienetams ir juos sudarančioms paslaugoms, vadovaudamasis sąnaudų paskirstymo taisyklėmis, nurodytomis Aprašo III skyriuje.

15. Bendrovė ataskaitinio laikotarpio pajamas turi paskirstyti tiesiogiai paslaugoms, sudarančioms verslo vienetus, remdamasis atsiskaitymų su vartotojais ir abonentais sistemos įrašais ir apmokėjimui išrašytų sąskaitų (sąskaitų tvarkymo sistemos) informacija. Jeigu ataskaitinio laikotarpio pajamų negalima tiesiogiai priskirti konkrečioms paslaugoms (verslo vienetams), pajamos paskirstomos naudojant atitinkamus pajamų paskirstymo kriterijus ir laikantis Aprašo 10 punkte nurodytų principų.

16. Jei Bendrovė nuomoja reguliuojamojoje veikloje naudojamą ilgalaikį turtą, o to turto vertę ir su tuo turtu susijusias sąnaudas priskiria tik reguliuojamosioms veikloms, tokiu atveju Bendrovė ne mažiau kaip 50 proc. nuomos pajamų, kurias gauna dėl išnuomoto ilgalaikio turto, turi priskirti Bendrovės teikiamoms reguliuojamosioms paslaugoms, kurioms priskiriamas šis turtas. Likusi nuomos pajamų dalis priskiriama nereguliuojamosios veiklos verslo vienetui.

17. Bendrovė ilgalaikio turto vertę verslo vienetams turi paskirstyti tokia tvarka:

17.1. kai ilgalaikis turtas yra naudojamas konkrečiai paslaugai teikti ar konkrečiam verslo vienetui, ilgalaikio turto vertę Bendrovė turi tiesiogiai priskirti konkrečiai paslaugai ar konkrečiam verslo vienetui;

17.2. kai ilgalaikis turtas yra susijęs su keliais verslo vienetais ar keliomis paslaugomis, jo vertę paskirstoma netiesiogiai atitinkamiems verslo vienetams ar atitinkamoms paslaugoms pagal tai, kokia apimtimi ilgalaikis turtas naudojamas verslo vienetui ar paslaugos teikimo veikloje, naudojant ekonomiškai pagrįstus paskirstymo kriterijus ir laikantis Aprašo 10 punkte nurodytų principų. Bendrovėje netiesioginės veiklos ilgalaikis turtas verslo vienetams ir paslaugoms paskirstomas pagal tiesiogiai verslo vienetams ir paslaugoms priskirto viso ilgalaikio turto įsigijimo vertę. Tai ekonomiškai pagrįstas kriterijus, kadangi netiesioginės veiklos tarnybos aptarnauja tiesioginę veiklą, taip pat šis kriterijus atitinka Aprašo 10 punkte nurodytą priešastingumo principą;

17.3. kai ilgalaikis turtas yra naudojamas bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), šio ilgalaikio turto vertę Bendrovė turi proporcingai paskirstyti verslo vienetams ir paslaugoms, naudojant ilgalaikio turto paskirstymo kriterijus. Bendrovėje bendros veiklos ilgalaikis turtas verslo vienetams ir paslaugoms paskirstomas pagal jiems tiesiogiai ir netiesiogiai priskirto ilgalaikio turto įsigijimo vertės dalį;

17.4. Bendrovei, vykdančiai ilgalaikio turto paskirstymą Aprašo 13 punkte nurodytiems verslo vienetams ir paslaugoms, draudžiama reguliuojamų kainų paslaugoms ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamųjų kainų paslaugos, priskirti:

17.4.1. plėtros darbų vertę, iki ilgalaikio turto vienetų, kurių formavimui buvo atliekami plėtros darbai, eksploatacijos pradžios;

17.4.2. prestižo vertę;

17.4.3. investicinio turto vertę;

17.4.4. finansinio turto vertę;

17.4.5. atidėtojo mokesčio turto vertę;

17.4.6. ilgalaikio turto, kuris nėra būtinas reguliuojamajai veiklai vykdyti, vertę;

17.4.7. ilgalaikio turto (ar jo dalies), įsigyto įvykdžius investicinius projektus, teisės aktų nustatyta tvarka nesuderintą su Taryba vertę;

17.4.8. bet kokio ilgalaikio turto vertės pokytį, susijusį su ilgalaikio turto perkainojimu;

17.4.9. nebaigtos statybos vertę, Bendrovei neatlygintinai (nemokamai) perduotų, nenaudojamų, likviduotų, nurašytų, laikinai nenaudojamų (užkonservuotų), esančių atsargose ilgalaikio turto vienetų vertę, išnuomoto (išskyrus Aprašo 16 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusė nuomos pajamų priskiriama reguliuojamajai veiklai) ar panaudos teisėmis perduoto turto vertę;

17.4.10. ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurtą už Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas, taip pat sukurtą už dotacijų, subsidijų ir joms prilygintas lėšas;

17.4.11. eksploatuojamo išsinuomoto, panaudos ar panašiais pagrindais gauto ilgalaikio turto vertes.

17.4.12. turto vertes, kurių Bendrovė negali įtraukti į savo balansą pagal galiojančių teisės aktų nuostatas;

17.4.13. tyrimų, studijų ir panašaus pobūdžio nematerialaus turto vertę;

17.4.14. nebenaudojamo ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies likutinę vertę po įgyvendintų investicijų, skirtų to ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies atstatymui (rekonstrukcijai) ar modernizavimui, išskyrus atvejus, kai Taryba priima atskirą sprendimą dėl tokio ilgalaikio turto likutinės vertės pripažinimo ekonomiškai pagrįsta investicijų derinimo metu;

17.4.15. ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurtą vartotojų ir abonentų lėšomis, prijungiant juos prie tinklų.

18. Perkelti duomenis iš buhalterinės apskaitos registru į reguliavimo apskaitos sistemą, geriamojo vandens ir nuotekų neatsiskaitomųjų bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens ir nuotekų siurblių vertės nurodomos Aprašo 5 ir 6 prieduose arba Aprašo 4 priede. Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų vertės Aprašo 4, 5 ir 6 prieduose turi būti tiesiogiai priskiriamos Apskaitos verslo vienetui.

III SKYRIUS SĄNAUDŲ PASKIRSTYMO TAISYKLĖS

19. Bendrovė veikloje patiriamas sąnaudas nustato vadovaudamasis buhalterinės apskaitos registru įrašais, pagal kuriuos buvo sudarytas finansinių ataskaitų rinkinys, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas. Perkelti duomenis iš buhalterinės apskaitos registru į reguliavimo apskaitos sistemą, Bendrovė privalo:

19.1. užtikrinti, kad būtų perkelti visi bei teisingi duomenys;

19.2. į reguliavimo apskaitos sistemą perkeliamas sąnaudas suskirstyti į Aprašo 20 punkte nurodytas sąnaudų grupes, remdamasi sąnaudų vienuarūšiškumu (homogeniškumu);

19.3. užtikrinti, kad reguliavimo apskaitos sistemoje būtų galimybė patikrinti sąnaudų perkėlimo išsamumą bei teisingumą.

20. Visos Bendrovės patiriamos sąnaudos turi būti suskirstytos į šias sąnaudų grupes:

20.1. geriamojo vandens įsigijimo sąnaudos;

20.2. nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos;

20.3. elektros energijos sąnaudos;

20.4. technologinių medžiagų ir technologinio kuro sąnaudos;

20.5. kuro transportui sąnaudos;

20.6. šilumos energijos sąnaudos;

20.7. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos;

20.8. einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos:

20.8.1. remonto medžiagų ir detalių sąnaudos;

20.8.2. remonto ir aptarnavimo paslaugų pirkimo sąnaudos;

20.8.3. metrologinės patikros sąnaudos;

20.8.4. kitos techninio aptarnavimo ir patikros (kėlimo mechanizmų, energetikos įrenginių) paslaugos;

20.9. personalo sąnaudos (į darbo užmokesčio sąnaudas įeina atlyginimai su priedais, išeitinės išmokos (kurios neviršija Darbo kodekse numatytų dydžių), kompensacijos už atostogas, ligos pašalpos (mokamos darbdavio), atostogų rezervas. Darbdavio įmokos Sodrai skaičiuojamos nuo visų priskaitymų, išskyrus ligos pašalpas);

20.10. mokesčių sąnaudos;

20.11. finansinės sąnaudos;

20.12. administracinės sąnaudos;

20.13. rinkodaros ir pardavimų sąnaudos;

20.14. kitos sąnaudos.

21. Sąnaudos, kurių apimtis per ataskaitinį laikotarpį:

21.1. priklauso nuo suteiktų paslaugų (parduotų) kiekio per tą laikotarpį, laikomos kintamosiomis sąnaudomis. Kintamosioms sąnaudoms yra priskiriamos geriamojo vandens išsigijimo, nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo, elektros energijos technologinėms reikmėms, technologinių medžiagų ir technologinio kuro, mokesčio už valstybinius gamtos išteklius, mokesčio už taršą, automobilių, skirtų geriamojo vandens transportavimui, kuro sąnaudos, kitos kintamosios sąnaudos;

21.2. nepriklauso nuo suteiktų paslaugų (parduotų) kiekio per tą laikotarpį, laikomos pastoviosiomis sąnaudomis. Pastoviosioms sąnaudoms yra priskiriamos visos sąnaudos, išskyrus 21.1 papunktyje nurodytas ir kintamosioms sąnaudoms priskiriamas sąnaudas.

22. Skaičiuodama reguliuojamosios veiklos nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas, reguliuojamojoje veikloje naudojamo ilgalaikio turto likutines ir išsigijimo vertes, Bendrovė turi vadovautis Aprašo 17 ir 28 punktais bei šiomis nuostatomis:

22.1. Bendrovė privalo taikyti Tarybos nustatytą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį (1 priedas) ir tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo metodą, išskyrus Aprašo 22.2, 22.4 ir 22.6 papunkčiuose numatytais atvejais;

22.2. jei ilgalaikio turto vienetams Aprašo 1 priede nėra nustatyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpio, tai Bendrovė turi pasirinkti ir taikyti ekonomiškai pagrįstą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį Verslo apskaitos bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose nustatyta tvarka.

Bendrovėje taikomas ekonomiškai pagrįstas geotekstilinių dumblo nuvandeninimo maišų nusidėvėjimo skaičiavimo laikotarpis – 1,5 metų. Rekonstravus naujus Dusetų miesto nuotekų valymo įrenginius, dumblo tvarkymo technologijoje buvo suprojektuoti dumblo nuvandeninimo maišai. Eksploatacijos metu nuo paleidimo laikotarpio 2011 metais nustatyta, kad vienas geotekstilinis dumblo nuvandeninimo maišas pripildomas per 1,5 metų.

Kompiuterinei įrangai, telefonams Bendrovėje taikomas biuro įrangai nustatytas 6 metų nusidėvėjimo skaičiavimo laikotarpis. Nuo 2020 metų naujai įsigytiems mobiliesiems telefonams Bendrovėje taikomas 5 metų nusidėvėjimo skaičiavimo laikotarpis.

22.3. parengus ilgalaikį turtą naudoti (pradėjus eksploatuoti), jo nusidėvėjimas turi būti pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos;

22.4. kai ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir (ar) pagerina jo naudingąsias savybes ir šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto išsigijimo savikaina ir (ar) patikslinamas turto naudingo tarnavimo laikas, ilgalaikio turto vertė ir (ar) ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas bei nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpis koreguojamas Verslo apskaitos arba Tarptautiniuose apskaitos standartuose nustatyta tvarka;

22.5. ilgalaikio turto, kuriuo didinamas Bendrovės įstatinis kapitalas, nudėvimoji vertė skaičiuojama iš perduoto turto buhalterinės likutinės vertės perdavimo datai eliminuojant Aprašo 17.4 papunktyje nurodytoms ilgalaikio turto rūšims priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutines vertes;

22.6. kai Bendrovės įstatinis kapitalas didinamas turtiniu įnašu, Bendrovė, skaičiuodama šio ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo sąnaudas, gali taikyti kitokį, nei Tarybos nustatytą ilgalaikio turto nusidėvėjimo laikotarpį;

22.7. Tarybai nustačius kitą nei Bendrovės apskaičiuotą ilgalaikio turto vieneto nusidėvėjimo laikotarpį, Bendrovė, skaičiuodama nusidėvėjimo sąnaudas, privalo taikyti Tarybos nustatytą ilgalaikio turto vieneto nusidėvėjimo laikotarpį. Bendrovei nepateikus informacijos ar dokumentų, kuriais remiantis Bendrovė planuoja taikyti kitokį negu Aprašo 1 priede nustatytą nusidėvėjimo laikotarpį, taikomas Aprašo 1 priede nustatytas nusidėvėjimo laikotarpis.

23. Bendrovė, skaičiuodama teikiamų paslaugų sąnaudas pagal Aprašą, privalo, laikydamasis priešastingumo principo, ataskaitinio laikotarpio sąnaudas paskirstyti paslaugoms, sudarančioms verslo vienetus. Jeigu tiesioginis paskirstymas nėra galimas, Bendrovė, ataskaitinio laikotarpio sąnaudas paskirstydama paslaugoms, privalo naudoti atitinkamus sąnaudų paskirstymo kriterijus.

Nustatydamą sąnaudų paskirstymo kriterijus, Bendrovė turi naudoti objektyvią veiklos ir finansinę informaciją bei laikytis Aprašo 10 punkte nustatytų principų.

24. Bendrovė, vadovaudamasi šio Aprašo 10 punkte nurodytais principais, visas patiriamas sąnaudas galutinėms paslaugoms privalo priskirti vienai iš šių kategorijų:

24.1. tiesioginių sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, kurių atsiradimą (susiformavimą) ir apimtį lėmė konkrečios paslaugos ir jų apimtis ataskaitiniu laikotarpiu;

24.2. netiesioginių sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė keleto paslaugų grupė, vidinis procesas ar jų grupė, ir kurių ryšys su konkrečiomis paslaugomis yra netiesioginis. Šios sąnaudos paskirstomos taikant norminius ekonomine, technine logika pagrįstus paskirstymo kriterijus.

24.3. bendrųjų sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, skirtos Bendrovės bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), kurios su konkrečiomis paslaugomis neturi nei tiesioginio, nei netiesioginio ryšio, tačiau kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė poreikis užtikrinti Bendrovės organizacinės veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą;

24.4. nepaskirstomųjų sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, išvardintos Aprašo 28 punkte. Aprašo 28 punkte išvardintas sąnaudas, kurias galima identifikuoti iš buhalterinės apskaitos registrų, Bendrovė turi įtraukti į reguliavimo apskaitos sistemą, tačiau tokias sąnaudas, jas perkeldama iš buhalterinės apskaitos registrų į reguliavimo apskaitos sistemą, Bendrovė turi priskirti nepaskirstomųjų sąnaudų kategorijai.

25. Tiesioginių sąnaudų kategorijos sąnaudos paskirstomos toms paslaugoms, kurios tiesiogiai nulėmė tų sąnaudų atsiradimą (susiformavimą).

26. Netiesioginių sąnaudų kategorijai priskirtos sąnaudos Bendrovėje paskirstomos, naudojant sąnaudų paskirstymo kriterijus, objektyviausiai atspindinčius priežastinį sąnaudų formavimosi ryšį.

Bendrovėje netiesioginės sąnaudos verslo vienetams ir paslaugoms paskirstomos pagal šiuos kriterijus:

26.1. Netiesioginės veiklos ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos verslo vienetams ir paslaugoms paskirstomos pagal tiesiogiai verslo vienetams ir paslaugoms priskirto viso ilgalaikio turto įsigijimo vertę. Tai ekonomiškai pagrįstas kriterijus, kadangi netiesioginės veiklos tarnybos aptarnauja tiesioginę veiklą, taip pat šis kriterijus atitinka Aprašo 10 punkte nurodytą priežastingumo principą;

26.2. Netiesioginės elektros energijos, einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos, kitos sąnaudos verslo vienetams ir paslaugoms paskirstomos pagal tiesiogines verslo vienetams ir paslaugoms priskirtas sąnaudas. Tiek netiesioginėje veikloje sunaudojama elektros energija, tiek sunaudotos remonto medžiagos ir detalės, tiek remonto ir aptarnavimo paslaugų pirkimas, kitos sąnaudos skirtos aptarnauti tiesioginę veiklą, todėl šių sąnaudų paskirstymas pagal tiesiogines verslo vienetų ir paslaugų sąnaudas atitinka ekonominę jų naudojimo prasmę.

26.3. Kitos netiesioginės kuro, personalo, mokesčių, administracinės sąnaudos verslo vienetams ir paslaugoms taip pat paskirstomos pagal 26.2. punkte numatytą tvarką. Šių netiesioginių sąnaudų neskiriame apskaitos veiklai, kadangi šios sąnaudos apskaitos veiklai priskiriamos tiesiogiai.

27. Bendrosios sąnaudos, išskyrus nusidėvėjimo sąnaudas, kurioms Bendrovė, vadovaudamasis priežastingumo principu, turi priskirti kaip galima mažiau sąnaudų, paskirstomos verslo vienetams ir paslaugoms proporcingai atitinkamam verslo vienetui ir konkrečiai paslaugai priskirtai pastoviuųjų tiesioginių ir netiesioginių sąnaudų sumos daliai. Ilgalaikio turto, skirto bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), nusidėvėjimo sąnaudos atitinkamiems verslo vienetams ir paslaugoms priskiriamos Aprašo 17.3 papunktyje nustatyta ilgalaikio turto paskirstymo tvarka.

28. Bendrovei, vykdančiai sąnaudų paskirstymą, draudžiama reguliuojamųjų kainų paslaugoms ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamųjų kainų paslaugos, priskirti šias nepaskirstomas sąnaudas:

28.1. beviltiškas skolas, baudas, delspinigius;

28.2. paramą, labdarą, vartotojų švietimo sąnaudas, išskyrus tas, kurios privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, papildomo draudimo sąnaudas, išskyrus darbuotojų, dirbančių pavojingus

darbus ir (ar) su potencialiai pavojingais įrenginiais, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe sąnaudas;

28.3. tantjemų išmokas;

28.4. narystės, stojamųjų įmokų sąnaudas, išskyrus sąnaudas dėl teisės aktuose numatyto privalomo dalyvavimo, tiesiogiai susijusio su reguliuojamuoju verslo vienetu;

28.5. patirtas palūkanų ir kitas finansinės-investicinės veiklos sąnaudas;

28.6. komandiruočių, personalo mokymo sąnaudas (išskyrus tas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti);

28.7. reklamos, viešųjų ryšių, rinkodaros, konsultacijų, tyrimų sąnaudas (išskyrus tas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti);

28.8. nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, išnuomoto (išskyrus Aprašo 14 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusė nuomos pajamų priskiriama reguliuojamai veiklai), panaudos teise perduoto kitam ūkio subjektui ilgalaikio turto sąnaudas (išskyrus užkonservuoto turto palaikymo sąnaudas, jei Bendrovė pateikia ekonominį ar teisinį pagrindimą dėl turto užkonservavimo pagrįstumo), išsinuomoto, Bendrovei neatlygintinai (nemokamai) perduoto, panaudos teisėmis disponuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudas;

28.9. nebaigtos statybos ilgalaikio turto sąnaudas;

28.10. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo ilgalaikio turto vienetų vertės, sukurtos už Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas, dotacijų ir subsidijų, ir joms prilygintas lėšas;

28.11. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo ilgalaikio turto vienetų vertės pokyčio, susijusio su turto perkainojimu;

28.12. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas nuo plėtros darbų, iki ilgalaikio turto vienetų, kurių formavimui buvo atliekami plėtros darbai, eksploatacijos pradžios;

28.13. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas nuo prestižo, investicinio turto, finansinio turto, kito ilgalaikio turto, kuris nėra būtinas reguliuojamai veiklai vykdyti;

28.14. išmokas įvairioms kultūros, sveikatinimo ir sporto paslaugoms, gimimo pašalpas, išmokas už mokymosi ir papildomas atostogas, pašalpas mirties atveju, pašalpas už nepilnamečius ir neįgalius šeimos narius, paramą profsąjungoms bei išmokas darbuotojams, kurios viršija Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose numatytas privalomas išmokas, kitas su darbuotojo atliekamų funkcijų vykdymu nesusijusių išmokų sąnaudas;

28.15. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, apskaičiuojamą nuo įvykdžius investicinius projektus įsigyto ilgalaikio turto (ar jo dalies) vertės, teisės aktų nustatyta tvarka nesuderintos su Taryba;

28.16. mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo, išskyrus dėl gamtos stichijų ar *force majeure* aplinkybių, vartotojų patirtų nuostolių atlyginimas, pelno mokesčio, mokesčių nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo teikiamų paslaugų bei kitų panašaus pobūdžio paslaugų, susijusių su rekreacija, įsigijimo sąnaudas;

28.17. sąnaudas, susijusias su Bendrovės įvaizdžio kūrimo tikslais, atidėjinių, valdybos narių atlyginimų, salių nuomos, svečių maitinimo ir kitos panašaus pobūdžio sąnaudas;

28.18. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo nebenaudojamo ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies likutinės vertės po įgyvendintų investicijų, skirtų to ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies atstatymui (rekonstrukcijai) ar modernizavimui;

28.19. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, sukurtos vartotojų ir abonentų lėšomis, prijungiant juos prie tinklų;

28.20. nurašyto į sąnaudas ilgalaikio turto vertes;

28.21. reprezentacijos sąnaudas.

29. Bendrovė suskaičiuotą veiklos rezultatą reguliavimo apskaitos sistemoje turi išskirti kaip atskirą sąnaudų grupę.

IV SKYRIUS SU APSKAITOS ATSKYRIMU IR SU SĄNAUDŲ PASKIRSTYMU SUSIJUSIŲ REIKALAVIMŲ SĄVADAS

30. Bendrovė turi suformuoti ir naudoti tokią reguliavimo apskaitos sistemą, kuri leistų, pasibaigus einamojo ataskaitinio laikotarpio ketvirčiui, Tarybos reikalavimu per 30 darbo dienų pateikti reguliavimo apskaitos sistemos informaciją už pasibaigusią einamojo ataskaitinio laikotarpio dalį.

31. Bendrovė turi suformuoti ir naudoti tokią reguliavimo apskaitos sistemą, kurios teikiama informacija Tarybai leistų visiškai įsitikinti Apskaitos atskyrimo taisyklių, nurodytų šio Aprašo II skyriuje, ir Sąnaudų paskirstymo taisyklių, nurodytų šio Aprašo III skyriuje, vykdymu. Reguliavimo apskaitos sistemos teikiama informacija turi atitikti šiuos kriterijus:

31.1. tinkamumo kriterijų – ataskaitose pateikiami duomenys ir informacija turi būti tinkami ir pakankami informacijos gavėjui, vertinant Bendrovės vykdomoje veikloje gautų pajamų, patirtų sąnaudų, naudojamo ilgalaikio turto paskirstymą verslo vienetams;

31.2. patikimumo kriterijų – ataskaitose pateikiami duomenys ir informacija turi tiksliai atspindėti Bendrovės finansinę būklę, jose neturi būti reikšmingų klaidų ir nukrypimų;

31.3. palyginamumo kriterijų – ataskaitose pateikiami duomenys ir informacija turi sudaryti galimybę palyginti Bendrovės skirtingų laikotarpių reguliavimo apskaitos sistemos duomenis;

31.4. reikšmingumo kriterijų – ataskaitose turi būti pateikiami visi reikšmingi duomenys ir informacija. Duomenys ir informacija laikoma reikšmingais, jei jų (jos) nepateikimas ar klaidingas pateikimas gali turėti įtakos priimamiems sprendimams ar vertinimams, daromiems remiantis reguliuojamos veiklos ataskaitomis, parengtomis pagal reguliavimo apskaitos sistemą.

32. Reguliavimo apskaitos sistemos aprašas (toliau – Sistemos aprašas) turi atskleisti Bendrovės reguliavimo apskaitos sistemoje naudojamus principus, metodus ir tvarkas, atliekant apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą. Sistemos apraše Bendrovė turi nurodyti, koks laikotarpis yra laikomas Bendrovės finansiniais metais. Sistemos aprašą Tarybai Bendrovė privalo pateikti su šiais neatskiriamą Sistemos aprašo dalį sudarančiais priedais:

32.1. detalus kiekvieno verslo vieneto paslaugų sąrašas ir paslaugos aprašymas (1A priedas);

32.2. Ūkio subjekto parengtas ir veikloje naudojamas detalus, veiklos poreikiams pritaikytas pajamų, sąnaudų ir ilgalaikio turto sąskaitų planas, leidžiantis Bendrovei įgyvendinti Aprašo reikalavimus (1B priedas);

32.3. pajamų, sąnaudų ir ilgalaikio turto paskirstymo kriterijų sąrašas, kuriame nurodytas kiekvieno kriterijaus ekonominis pagrindumas (1C priedas);

32.4. ilgalaikio turto vienetų ir (arba) jų grupių nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpių sąrašas (1 priedas);

32.5. kita informacija, įrodanti, kad Bendrovės suformuota reguliavimo apskaitos sistema, kurios pagrindu verslo vienetams ir paslaugoms yra paskirstomos pajamos, sąnaudos ir ilgalaikis turtas, atitinka Aprašo reikalavimus.

33. Apie naudojamos reguliavimo apskaitos sistemos, kurios pagrindu verslo vienetams ir paslaugoms yra paskirstomos pajamos, sąnaudos ir ilgalaikis turtas, pakeitimus, Bendrovė privalo pranešti Tarybai. Informacija apie naudojamos reguliavimo apskaitos sistemos pakeitimus Tarybai teikiama kartu su Aprašo 34 punkte nustatytu metiniu reguliuojamos veiklos ataskaitų rinkiniu. Taryba gali reikalauti pakeisti Bendrovėje taikomą reguliavimo apskaitos sistemą, kai ši neatitinka galiojančių teisės aktų.

34. Bendrovė, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui (finansiniams metams), ne vėliau kaip iki kito ataskaitinio laikotarpio penkto mėnesio pirmos dienos, parengia ir pateikia Tarybai metinių reguliuojamosios veiklos ataskaitų rinkinį, kuris turi būti pakankamai išsamus, kad Taryba galėtų visiškai įsitikinti, jog ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovėje naudota reguliavimo apskaitos sistema

įgyvendino Apskaitos atskyrimo taisykles, nurodytas šio Aprašo II skyriuje, ir Sąnaudų paskirstymo taisykles, nurodytas šio Aprašo III skyriuje. Bendrovės metinių reguliuojamosios veiklos atskaitų rinkinį sudaro:

34.1. Bendrovės Sistemos aprašas (su priedais) ir vadovo raštiškas patvirtinimas, kad Bendrovės veiklos ataskaitiniu laikotarpiu naudota reguliavimo apskaitos sistema bei metinių Reguluojamosios veiklos atskaitų rinkinyje pateikta ataskaitinio laikotarpio informacija atitinka šiame Apraše nustatytų apskaitos atskyrimo taisyklių ir sąnaudų paskirstymo taisyklių reikalavimus;

34.2. ataskaitinio laikotarpio Bendrovės suvestinė balanso ataskaita pagal finansinės apskaitos standartus (Aprašo 2 priedas);

34.3. ataskaitinio laikotarpio reguliuojamosios veiklos pelno (nuostolių) ataskaita (Aprašo 3 priedas);

34.4. ataskaitinio laikotarpio reguliuojamosios veiklos sąnaudų paskirstymo verslo vienetams ir paslaugoms ataskaita (Aprašo 4 priedas);

34.5. ataskaitinio laikotarpio reguliuojamosios veiklos ilgalaikio turto įsigijimo ir likutinės vertės suvestinė ataskaita (Aprašo 5 priedas);

34.6. ataskaitinio laikotarpio reguliuojamojo ilgalaikio turto įsigijimo vertės (suskačiuotos pagal Aprašo nuostatas) paskirstymo verslo vienetams ir paslaugoms ataskaita (Aprašo 6 priedas);

34.7. ataskaitinio laikotarpio reguliuojamojo ilgalaikio turto likutinės vertės (suskačiuotos pagal Aprašo nuostatas) paskirstymo verslo vienetams ir paslaugoms ataskaita (Aprašo 7 priedas);

34.8. ataskaitinio laikotarpio geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų realizacija (Aprašo 8 priedas);

34.9. ataskaitinio laikotarpio technologiniai rodikliai (Aprašo 9 priedas);

34.10. ataskaitinio laikotarpio personalo duomenų ataskaita (Aprašo 10 priedas);

34.11. ataskaitinio laikotarpio elektros energijos (įskaitant ir savo pasigamintą) suvartojimo ataskaita (Aprašo 11 priedas);

34.12. visa informacija apie ataskaitiniu laikotarpiu įneštą turtinį įnašą, kuriuo didinamas ūkio subjekto įstatinis kapitalas (sprendimo perduoti turtą kopiją, turto vertinimo akto kopiją, informaciją apie turto būklę, likutinę vertę, likutinės vertės dalį, sukurtą už Europos Sąjungos struktūrinių fondų, dotacijų lėšas ir kitoms, 17.4 papunktyje nurodytoms ilgalaikio turto rūšims priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutinės vertes bei susijusius turtinio įnašo duomenis), bei ūkio subjekto motyvuotu sprendimu nustatytus ilgalaikio turto vienetams numatomus taikyti nusidėvėjimo laikotarpius;

34.13. Bendrovės nuožiūra pateikiami kiti dokumentai ir informacija, padedantys Tarybai įsitikinti, kad Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu vykdė Apraše nustatytas apskaitos atskyrimo taisykles ir sąnaudų paskirstymo taisykles.

35. Kartu su metinių reguliuojamosios veiklos atskaitų rinkiniu Tarybai turi būti pateiktas Bendrovės metinių finansinių atskaitų rinkinys, sudaromas pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą, ir audito išvada (kai finansinių atskaitų auditas yra privalomas teisės aktų nustatyta tvarka).

36. Tarybai raštu pareikalavus, Bendrovė per 10 darbo dienų privalo detalizuoti Tarybai pateiktus dokumentus ir (arba) suteikti papildomos informacijos. Bendrovė privalo užtikrinti, kad Tarybai teikiama informacija būtų tiksli, teisinga, pagrįsta, palyginama ir išsami. Taryba turi teisę reikalauti, kad Bendrovės parengtas Sistemos aprašas atitiktų Aprašo reikalavimus. Bendrovė privalo pakoreguoti ir pateikti Tarybai patikslintą Sistemos aprašą per Tarybos nustatytą protingą terminą.

37. Bendrovės naudojamas Sistemos aprašas ir metinių reguliuojamosios veiklos atskaitų rinkinys, išskyrus konfidencialią informaciją, yra viešas ir skelbiamas Bendrovės tinklalapyje. Bendrovė, teikdama Tarybai metinių reguliuojamosios veiklos atskaitų rinkinį, privalo nurodyti, kokia informacija yra konfidenciali, bei nurodyti tos informacijos laikymo konfidencialia teisinį pagrindą.

38. Bendrovės Tarybai pateiktas metinių reguliuojamosios veiklos atskaitų rinkinys privalo būti patikrintas nepriklausomo auditoriaus (toliau – Auditorius) Įstatymo 33 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka. Įstatymo 33 straipsnio 11 dalyje nustatytais atvejais ir tvarka Bendrovė privalo atlikti

reguliavimo apskaitos sistemos patikrą dėl jos atitikties reguliuojamąją veiklą reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams.

39. Auditoriui atsisakius pareikšti nuomonę ar pareiškus neigiamą nuomonę apie Bendrovės reguliuojamosios veiklos ataskaitose esančią informaciją ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemą, Bendrovė privalo užtikrinti reguliuojamosios veiklos ataskaitų ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikimumą bei teisingumą ir užtikrinti, kad būtų atlikta pakartotinė patikra, kurios sąnaudos yra priskiriamos nepaskirstomųjų sąnaudų kategorijai.

40. Paaaiškėjus, kad pagal Aprašo 34 punktą pateiktose reguliuojamosios veiklos ataskaitose yra nurodyti netikslūs duomenys, Bendrovė privalo nedelsiant raštu informuoti Tarybą, nurodant kokius duomenys ir dėl kokių priežasčių turi būti pakoreguoti ir pateikti Auditoriaus įvertinimą, ar atlikti pakeitimai reguliuojamosios veiklos ataskaitose yra reikšmingi ir ar reikalinga pakartotinė patikra, bei per 10 darbo dienų (po pakartotinės patikros, kai ji yra reikalinga) Tarybai pateikti patikslintas reguliuojamosios veiklos ataskaitas per Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (toliau – DSAIS). Auditoriaus įvertinimo ir pakartotinės patikros nereikia, jeigu duomenys ataskaitose koreguojami gavus Tarybos pastabas dėl duomenų tikslinimo.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Taryba, vertindama Bendrovės pateiktus duomenis, tarp jų ir duomenis apie pajamų, patirtų sąnaudų, ilgalaikio turto dydį bei struktūrą, naudoja:

41.1. tiesiogiai iš Bendrovės gautus reguliavimo apskaitos sistemos duomenis bei kitą informaciją, gautą vykdant kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

41.2. turimus duomenis apie atitinkamas paslaugų pajamas, sąnaudas, ilgalaikį turtą.

42. Taryba turi teisę iš Bendrovės per Tarybos nustatytą protingą terminą gauti visą informaciją ir dokumentus, įskaitant pirminių apskaitos dokumentų kopijas, būtinus įstatyme numatytoms Tarybos funkcijoms vykdyti.

43. Aprašo priedus bei kitus dokumentus, nurodytus Aprašo 34 ir 35 punktuose, Bendrovė privalo pateikti elektronine forma per DSAIS. Pateiktų dokumentų, nurodytų 34 ir 35 punktuose, patvirtinimas DSAIS reiškia, kad dokumentai yra gauti ir užregistruoti, tačiau ateityje Taryba analizuodama pateiktus dokumentus gali pateikti pastabas ir prašyti Bendrovės pateikti paaaiškinimus bei patikslinti ataskaitas pagal Tarybos pateiktas pastabas.

44. Bendrovė, pažeidusi Aprašo reikalavimus, taip pat už informacijos, nurodytos Apraše, nepateikimą ar žinomai klaidingos informacijos pateikimą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

45. Esant neaiškumų dėl šio Aprašo nuostatų taikymo, esant neaiškumų dėl tam tikrų sąnaudų, pajamų ar ilgalaikio turto verčių priskyrimo reguliuojamosios ar nereguliuojamosios veiklos verslo vienetams ir paslaugoms, Bendrovė kreipiasi į Tarybą metodinės pagalbos. Taryba, gavusi Bendrovės prašymą, teikia konsultaciją Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

46. Tarybos veiksmai ar neveikimas, įgyvendinant Aprašą, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

**Ilgalaikio turto grupių ir nusidėvėjimo (amortizacijos)
 skaičiavimo laikotarpių sąrašas**

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės	Laikotarpis, metais
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS	
I.1.	standartinė programinė įranga	4
I.1.	spec. programinė įranga	4-15
I.1.	kitas nematerialus turtas	4-15
II.2.	PASTATAI IR STATINIAI	
II.2.1.	Pastatai (administraciniai, gamybiniai-ūkiniai ir pan.)	50-70
II.2.2.	keliai, šaligatviai ir tvoros	27-30
II.2.3.	vamzdynai	50
II.2.4.	Kiti įrenginiai (siurblių statiniai, vandentiekio įrenginiai, nusodintuvai, diukeriai, vandens rezervuarai, gelžbetoniniai metantankai, smėlio gaudytuvai, aerotankai, nusodintuvai, nuotekų valymo flotatoriai, dumblo aikštelės ir kt.)	35
II.3.	MAŠINOS IR ĮRANGA	
II.3.1.	vandens siurbliai, nuotekų ir dumblo siurbliai virš 5 kW, kita įranga (siurblių valdymo įranga, elektrotechninė įranga, stacionarios ir mobilios darbo bei hidrodinaminės mašinos, staklės, sklendės, grotelės, grėbliai, grandikliai, filtrai, centrifugos)	10
II.3.2.	nuotekų ir dumblo siurbliai iki 5 kW	5
II.4.	KITI ĮRENGINIAI, PRIETAISAI IR ĮRANKIAI	
II.4.1.	apskaitos prietaisai	6
II.4.2.	įrankiai (matavimo priemonės, elektriniai įrankiai ir prietaisai, gamybinis inventorių ir kt.)	6
II.5.	TRANSPORTO PRIEMONĖS	
II.5.1.	lengvieji automobiliai	7
II.5.2.	kitos transporto priemonės (asenizacijos transporto priemonės, transportas dumblui, vandeniui vežti, autobusai žmonėms vežti)	10
II.6.	KITAS ILGALAIKIS TURTAS	
II.6.1.	baldai	10
II.6.2.	biuro įranga	6